

Zelfbeoordelingen bij het lezen van teksten

Citation for published version (APA):

Dirkx, K., Kester, L., & Kirschner, P. A. (2012). *Zelfbeoordelingen bij het lezen van teksten*. Paper presented at Onderwijs Research Dagen 2012, Wageningen, Netherlands.

Document status and date:

Published: 22/06/2012

Document Version:

Peer reviewed version

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

<https://www.ou.nl/taverne-agreement>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

pure-support@ou.nl

providing details and we will investigate your claim.

Downloaded from <https://research.ou.nl/> on date: 10 Sep. 2024

Open Universiteit
www.ou.nl

Zelfbeoordelingen bij het lezen van teksten.

Samenvatting

Leerlingen kunnen hun eigen leren niet echt accuraat beoordelen. Accurate zelfbeoordelingen helpen echter bij het effectief verdelen van studietijd. Het is dus belangrijk naar methoden te zoeken die leerlingen kunnen helpen bij het maken van meer accurate zelfbeoordelingen. Uit onderzoek blijkt dat tussentijds toetsen, vergeleken met herlezen, leidt tot meer accurate zelfbeoordelingen bij het leren van woordlijsten. In het huidige onderzoek is onderzocht of dit effect ook optreedt bij het leren van teksten. De resultaten laten zien dat leerlingen die een zelftest maken zichzelf minder overschatten en zelfs onderschatten vergeleken met leerlingen die alleen herlezen. Daarnaast blijkt uit dit onderzoek dat het maken van een zelftest, vergeleken met het herlezen van een tekst, niet leidt tot betere presentaties op een toets die feitenkennis meet, maar wel leidt tot betere prestaties op een toets die het toepassen van kennis meet.

Inleiding, probleemstelling, doel, theorie (deel)vragen

Leerlingen zijn niet goed in het beoordelen van hun eigen leren. Het accuraat kunnen beoordelen van je eigen leren, is echter belangrijk om effectief te kunnen leren. Alleen wanneer je in staat bent accuraat in te schatten wat je wel en wat je niet beheerst, ben je in staat de verdeling van je studietijd effectief daarop aan te passen (Metcalf, 2002) en dus beter te presteren. Sinds vele jaren wordt er onderzocht hoe zelfbeoordelingen verbeterd kunnen worden (i.e., meer accuraat). Effectieve methoden bij het bestuderen van teksten zijn herlezen of samenvatten (Thiede & Anderson, 2010). Uit onderzoek met woordparen blijkt dat ook zelftests kunnen helpen bij het maken van zelfbeoordelingen. Een bijkomend voordeel van het gebruik van tests is dat het maken van een test tijdens het leren leidt tot het beter onthouden van het getoetste materiaal (het testing effect). In het huidige onderzoek is onderzocht of zelftests ook, en wellicht zelfs beter, helpen bij het maken van accurate zelfbeoordelingen van teksten. We willen daarbij kijken naar het leren van feiten en het toepassen van kennis uit de tekst. De vraagstelling die wij hebben onderzocht is de volgende: Leidt het maken van een zelftest tot meer accurate zelfbeoordelingen en uiteindelijk in betere prestaties op een feitenkennis toets en toepassingstoets dan herlezen?

Methode van onderzoek

Onderzoekseenheden. Aan dit onderzoek namen 4-VWO leerlingen deel tussen de 15 en 16 jaar ($M = 15.53$, $SD = .557$).

Meetinstrumenten.

Tekst. Voor dit onderzoek werd een tekst over kansrekening geschreven van 899 woorden, bestaande uit 5 paragrafen. De tekst was geschikt voor het leesniveau van de deelnemers (Flesch-Douma = 71).

Tussentijdse toetsen. Voor elke paragraaf uit de tekst werd één feitenvraag en één toepassingsvraag bedacht. Voor een correct antwoord kregen de deelnemers 1 punt. Gedeeltelijk correcte antwoorden kregen 0,5 punt. De tussentijdse toets werd alleen door de zelftest groep gemaakt.

Zelfbeoordelingen. Tijdens elke leerfase gaven de leerlingen een zelfbeoordeling op een interval schaal van 0% tot 100% (met afstanden van 20%). Tijdens het lezen was de zelfbeoordeling als volgt gesteld: 1) *'Hoe zeker ben je dat je over 1 week een feitjesvraag zou kunnen beantwoorden over het tekstdeel dat je zojuist gelezen hebt?'*, 2) *'Hoe zeker ben je dat je over 1 week een toepassingsvraag zou kunnen beantwoorden over het tekstdeel dat je zojuist gelezen hebt?'*. Tijdens de tussentijdse toets was de zelfbeoordeling als volgt gesteld: 1) *Hoe zeker ben je dat je deze vraag goed beantwoord hebt?'*

Eindtoets. In de eindtoets werden alle tien vragen opgenomen die ook in de tussentijdse toets aan bod kwamen.

Procedure. De leerlingen werden willekeurig over de twee condities verdeeld. Na het invullen van de toestemmingsverklaring kregen de leerlingen instructies over het verloop van het onderzoek dat opgedeeld was in twee delen, namelijk de leerfase en de testfase. De procedure bestond uit 4 momenten en was al volgt: Alle leerlingen lazen eerst de tekst. Vervolgens maakten zij gedurende twee minuten een afleidingstaak. Voor de

leerlingen in de alleen-lees groep herhaalde deze fase zich drie keer. De leerlingen in de lees-test groep maakten na de afleidingstaak een toets (8 minuten) en gingen daarna verder met de afleidingstaak (2 minuten). Vervolgens herhaalden zij de tekst (8 minuten), gingen verder aan de afleidingstaak (2 minuten) en maakten nog een keer de toets (8 minuten). Tijdens het lezen gaven de leerlingen na elke paragraaf een JOL, één voor een feitenvraag en één voor een toepassingsvraag. Dit deed zij voor elke keer dat zij de tekst lazen, dus 4 keer in totaal. Naast de zelfbeoordelingen tijdens het lezen maakten de leerlingen in de lees-test groep ook tijdens de test (na elke vraag) zelfbeoordelingen. Ook de leerlingen in de lees-test groep maakten dus op 4 momenten zelfbeoordelingen. Precies 1 week later maakten alle leerlingen een eindtoets. De leerlingen in beide condities wisten vooraf precies hoe de procedure eruit zag. De leerlingen in de alleen-lees groep wisten dus dat zij de tekst 4 keer gingen lezen en na 1 week een toets kregen. De leerlingen in de lees-test groep wisten dat zij, als voorbereiding op een toets over 1 week, de tekst 1 keer zouden lezen, vervolgens feiten- en toepassingsvragen moesten beantwoorden, de tekst nogmaals zouden lezen en nogmaals de vragen zouden beantwoorden.

Analyses

Bias is berekend om te onderzoeken hoe accuraat de leerlingen waren in hun beoordelingen en of zij zich over- of onderschatten. Middels een t-toets voor onafhankelijke groepen werd bekeken of de twee groepen verschilden in zelfbeoordelingsaccuraatheid tijdens op moment 1 (zelfbeoordeling1) en moment 3 (zelfbeoordeling3). Op moment 1 hadden beide groepen de tekst één keer gelezen. Op moment 3 had de alleen-lees groep de tekst drie keer gelezen, terwijl de lees-test groep de tekst één keer gelezen had, één zelftest had gemaakt en de tekst nogmaals gelezen had). Daarnaast werd middels een t-toets voor onafhankelijke groepen gekeken of de scores van leerlingen in de twee groepen van elkaar verschilden op de eindtoetsen.

Resultaten

In de statistische analyses, wordt een significantie niveau van .05 aangehouden. De analyses laten zien dat op moment 1 er geen verschil is in de beoordelingen tussen de twee groepen voor feitenvragen. Zowel de alleen-lees groep als de lees-test groep overschatten hoe goed zij de feitenvragen op de eindtoets zullen beantwoorden. Op moment 3 echter geven de leerlingen in de lees-test groep accuratere beoordelingen voor feitenvragen dan de leerlingen in de alleen-lees groep. De leerlingen in de alleen-lees groep overschatten zichzelf significant hoger dan de leerlingen in de lees-test groep. Voor de toepassingsvragen is er zowel op moment 1 als op moment 3 een significant verschil tussen de twee groepen. Op beide momenten overschatten de leerlingen in de alleen-lees zich terwijl de leerlingen in de lees-test conditie zich op beide momenten onderschatten.

Op de eindtoets scoren de twee groepen gelijk op de feitenvragen maar op de toepassingsvragen scoren de deelnemers in de lees-test groep significant hoger dan de leerlingen in de alleen lees groep.

Conclusie en Discussie

In dit onderzoek werd onderzocht of het maken van een zelftest helpt bij het maken van meer accurate zelfbeoordelingen, vergeleken met het herlezen van een tekst.. De resultaten laten zien dat de leerlingen die een zelftest maken zichzelf minder overschatten en zelfs onderschatten vergeleken met leerlingen die alleen herlezen. Het maken van een zelftest lijkt dus te leiden tot meer accurate zelfbeoordelingen vergeleken met het meermals lezen van een tekst. Daarnaast blijkt uit dit onderzoek dat het maken van een zelftest, vergeleken met het herlezen van een tekst, niet leidt tot betere presentaties op een toets die feitenkennis meet maar wel leidt tot betere prestaties op een toets die het toepassen van kennis meet.

Verbinding met het deelthema

Er is steeds meer aandacht voor zelfregulerend leren. Een goede zelfregulatie veronderstelt dat leerlingen goede zelfbeoordelingen kunnen maken en hierop hun leren optimaal kunnen aanpassen. Dit onderzoek sluit goed aan bij dit onderzoeksgebied en vormt tevens een bijdrage aan het onderzoeksveld omdat het niet kijkt naar het leren van woordparen maar naar het leren van teksten. Daarnaast is er niet alleen aandacht voor het leren van feiten maar ook voor toepassing van het geleerde.

Referenties

- Metcalf, J. (2002). Is study time allocated selectively to a region of proximal learning? *Journal of Experimental Psychology: General*, 131, 349-363.
- Thiede, K. W., & Anderson, M. C. M. (2003). Summarizing can improve metacomprehension accuracy. *Contemporary Educational Psychology*, 28, 129-160.